

[Alfred Jensen.]

1950, da byggeriet har været i aftagende — og det på en sådan måde, at det har været offentligt diskuteret —, hvilket også har givet sig udtryk i stigende arbejdsløshed, og jeg har vel også lov til at sige i visse spekulationer i håndværker- og bygherrekredse, er der heller ikke sket noget fald i materialepriserne. Nu ved jeg meget godt, at det meget militærbyggeri spiller ind her, men det er i hvert fald en kendsgerning, at det er andre faktorer end lige netop boligbyggeriet, der driver priserne på byggeri i vejret.

Jeg bemærkede mig, at det ærede medlem hr. Niels Pedersen havde den opfattelse, at det var tilskuddet til boligbyggeriet, der drev priserne i vejret og faktisk umuliggjorde, at der blev bygget flere boliger. Jeg har ikke denne opfattelse, og jeg begriber ikke, hvordan man kan komme til den. Jeg vil snarere stille spørgsmålet omvendt: Hvorledes ville det have set ud med boligbyggeriet og med lejeniveauet, hvis man ikke i 1938 havde taget fat på at skabe en lovgivning, der muliggjorde en lempelse i byggeiets forhold? Hvorledes ville det have set ud, hvis vi ikke havde foretaget ændringen i boligstøtteloven efter krigen? Jeg kan ikke se andet end, at det ærede medlem her kun benytter sig af postulater.

Jeg vil tro, at hvis man ikke havde støttet boligbyggeriet på den måde, man har gjort, ville vi have været ude i en misere af den anden verden, og det af den simple grund, at der jo er mange faktorer, som den frie konkurrence ikke behersker, der griber ind her. Der er for det første nationalbankens pengepolitik, jeg kan måske sige regeringsens, det ved jeg ikke, men jeg ved i hvert fald, at jeg tager ikke fejl, når jeg siger, at nationalbankens pengepolitik griber i allerhøjeste grad ind her. Dernæst er der dette, at der ikke er fri konkurrence, når det drejer sig om køb og salg af byggematerialer. Det kan vel ikke være det ærede medlem ukendt, at byggematerialeindustrien i allerhøjeste grad er kartelbundet, og det vil sige, at priserne bevæger sig såre trægt. Jeg vil ikke påstå, at når man har kartelbundne priser, er det umuligt at få priserne nedad, men jeg tror, man vil være enig med mig om, at det er meget vanskeligt at få dem nedad, at man stritter imod så længe som muligt, og at det vil vare meget, meget længe, inden den frie konkurrence slår igennem. Når vi ved, at i 1946 var 60 pct. af de materialer, der medgår til byggeriet, kartelbundne her i hovedstaden og 75—80 pct. i provinsen, siger det sig selv, at det er andre, mere drastiske midler, der skal bringes i an-

vendelse, hvis man vil have byggepriserne ned. Så nytter det ikke at sige: lad os bare lade byggeriet gå lidt i stå, lad os ophæve boligstøttelovgivningen og lade folk, der har lyst og vilje til at bygge, komme til, så skal priserne nok gå ned. Nej, der skal mere omfattende og indgribende foranstaltninger til.

Jeg skal ikke skjule, at det er det, jeg mener, og derfor kan jeg give det ærede medlem fru Kristen Gloerfelt-Tarp ret i, at det forslag, jeg har fremsat, ikke er nogen løsning af boligproblemet. Det gør det heller ikke krav på at være. Det er heller ikke nogen løsning af arbejdsløshedsproblemet. Jeg har i og for sig ikke noget imod, at man siger, at det er et plaster på såret, for de, der har haft sår eller bylder, vil vide, at det hjælper også med et plaster, selvom det måske ikke klarer årsagen til ondet.

Vi har da heller ikke ved fremsættelsen af dette eller andre forslag påstået, at hermed løste vi alle de problemer, vi stod overfor — for dette forslags vedkommende bolignøden. Vi har sagt, at et sådant tilskud vil stimulere byggeriet, vi har sagt, at det vil betyde, at arbejdsløsheden ikke vil fortsætte indenfor byggeriet, og man kan også sige, at der vil blive skaffet flere boliger frem.

Jeg har med interesse hørt, at man afviser vort forslag og mener, at det ikke er vejen frem, men har de, der erkender, at der er et problem, at der må gøres noget for at lette boligsituationen, ikke selv noget forslag? Jeg regner ikke det, det ærede medlem hr. Niels Pedersen udkastede om, at man skal standse boligstøttelovgivningen og slække grænsen mellem de forskellige byggefag, for så skal der nok blive bygget, for noget forslag. Derudover er der ingen, der har anvist, hvad man skal gøre for at fremme boligbyggeriet, og man skal gøre sig klart, at som tingene arter sig i øjeblikket, som prisudviklingen er, som priserne stiger, vil der blive bygget mindre i år end i fjor og mindre til næste år, og det vil sige, at bolignøden vil stige.

Jeg tør ikke have nogen bestemt formodning om, hvilket af de tal, der opereres med angående boligbehovets størrelse, der er det rigtige. Der har været nævnt 60 000, og der har været nævnt 40 000 lejlighedssøgende. Jeg tror ikke, at 40 000 er det rigtige tal, fordi det kun omfatter dem, der er underkastet kommunens boligforsorg, dem, der bor hos familie, eller de unge, som søger lejlighed for at kunne gifte sig. Det boligbehov, der vil være ved saneringen, og det boligbehov, der vil være for visse enligstiliede, der også er interesseret i at få egen